

‘We geven honderden vrijwilligers richting’

Veel inwoners van de Drechtsteden komen in de knel door de coronacrisis. De Sociale Dienst Drechtsteden biedt waar mogelijk ondersteuning. In een serie artikelen laten we zien hóé. Dit achtste artikel gaat over de nauwe samenwerking van de sociale dienst met plaatselijke vrijwilligersorganisaties. Zij koppelt hen aan kwetsbare inwoners die juist in deze coronacrisis praktische hulp nodig hebben.

‘Yes!’, dacht Tineke Geertsma toen ze hoorde dat de Sociale Dienst Drechtsteden in zee wilde met [Licht voor Dordt](#). Dit samenwerkingsverband bundelt sinds het begin van de crisis de krachten van platform Dordtse Kerken, stichting Missie Dordt en de vrijwilligersorganisaties Dordtse Helden, HipHelpt en Present. ‘We waren Licht voor Dordt pas net gestart, hadden nog niet de landelijke voorbeeldrol die we later zouden krijgen, maar we hadden al wel 450 vrijwilligers in de startblokken staan’, zegt Tineke, één van de coördinatoren. ‘Die vrijwilligers stonden te popelen om hun mede-Dordtenaren te helpen. We wisten zeker dat er inwoners waren die door de lockdown opeens moeite hadden met praktische zaken, zoals boodschappen doen. Maar hoe konden we hen bereiken – óók degenen die te veel schroom voelden om zelf om hulp te vragen? Daarvoor hadden we andere organisaties nodig.’

Gewoon bellen

De Sociale Dienst Drechtsteden bood uitkomst. Tineke: ‘We kregen een telefoontje van Pauline van de Wetering. Zij was proces- en kwaliteitsadviseur bij de sociale dienst, zei ze. En ze vertelde over [SDDhelpt](#), een nieuw project van haar organisatie.’ Wat ze daar precies over vertelde? ‘Dat er een handvol medewerkers bij de sociale dienst was die praktische hulpvragen aannam uit alle Drechtsteden. Zowel telefonisch als per e-mail. Dit team speelde die hulpvragen dan door aan interne collega’s en plaatselijke vrijwilligersorganisaties.’ Maar dat bleek slechts een deel van het project. Ruim negentig andere werknemers benaderden ook zélf inwoners uit het bestand van de Sociale Dienst Drechtsteden. Inclusief Dordtenaren. Eerst 3.800 tachtigplussers en 2.000 zeventigplussers, later wellicht ook andere kwetsbare groepen. Bellers vroegen die inwoners hoe het met hen ging. Ze schatten in of er behoefte was aan ondersteuning. En ze schakelden collega’s of vrijwilligersinitiatieven in als dat nodig was. Pauline vroeg of wij ook zo’n initiatief wilden zijn. Wij zeiden direct ja.’

‘Ik was erg blij dat ik Licht voor Dordt gevonden had’, zegt Pauline. ‘In een grotere gemeente als Dordrecht zijn hulpvragen vaak diverser en omvangrijker; zo’n samenwerkingsverband van meerdere organisaties is dan een heel handig portaal. En Licht voor Dordt slaat ook nog eens de handen ineen met tientallen andere Dordtse partijen, waaronder vrijwilligerscentrum [INZET078!](#) Daardoor heeft onze verbindende rol extra impact.’ Pauline belde nog meer vrijwilligersinitiatieven in de Drechtsteden. Allemaal bleken ze na de corona-uitbraak een toestroom aan vrijwilligers gehad te hebben. ‘Inwoners stonden overal in rijen van tien klaar om te helpen. Hartverwarmend. Het was veel organisaties alleen onduidelijk wie er nu exact hulp nodig had.’ Pauline selecteerde per gemeente één initiatief. ‘Die zette ik dan in een overzicht voor onze bellers. Het was echt een kwestie van zoeken, via Facebook vooral. Ik kende het vrijwilligerswereldje totaal niet, had geen uitgebreid plan. Ik begon gewoon te bellen – en dat werkte.’

Massaal aanmelden

De selectie van initiatieven was een essentieel onderdeel van Paulines taak: SDDhelpt opzetten en in goede banen leiden. Ze deelt die taak met haar collega Daisy Grönefeld, implementatieadviseur bij de sociale dienst. 'Het idee voor SDDhelpt ontstond tijdens een brainstorm van onze managers en afdelingshoofden', vertelt Daisy. 'Als organisatie willen we ervoor zorgen dat iedereen volwaardig mee kan doen aan de samenleving. Zeker ook tijdens een crisis, als sommige inwoners het opeens extra moeilijk krijgen. Met SDDhelpt konden we de nood peilen onder de kwetsbaarste mensen én een schakel zijn richting oplossingen.' Het project was ook zelf een oplossing, zegt ze. 'Veel van mijn collega's moesten thuisblijven en hadden opeens minder te doen. Maar ze wilden wel graag nuttig blijven voor de samenleving. Zij meldden zich daarom massaal aan om in hun vrijgekomen uren SDDhelpt-beller te worden.'

Naast een overzicht van vrijwilligersorganisaties krijgt elke beller een lijst met twintig namen en telefoonnummers. Zijn die inwoners gebeld? Dan volgt een nieuwe lijst. Et cetera. Daisy houdt bij welke mensen gesproken zijn, welke hulp ze nodig hadden en van wie ze die kregen. 'Tot nog toe heeft maar 7 procent van de bereikte inwoners een hulpvraag', zegt ze. 'Het gaat dan vaak over boodschappen doen en medicijnen halen. Maar ook, bijvoorbeeld, over het brengen van maaltijden. Of over hulp bij het installeren en gebruiken van videochat-apps. Veel ouderen willen dolgraag weer hun kinderen en kleinkinderen zien, dus die wagen zich nu aan technologie die totaal nieuw voor hen is.' Die 7 procent is een klein, maar zeker geen teleurstellend percentage, benadrukt Pauline. 'Ik ben oprecht blij dat niet 50 procent of meer in de penarie zit. Het is fijn om te horen dat veruit de meeste ouderen al kinderen, vrienden of burens hebben die een handje helpen.'

Sneller uitproberen

'Vrijwel alle gebelde mensen vonden het prettig dat we contact opnamen', vertelt Daisy. 'Niet alleen netjes, maar ook echt leuk. Veel van hen spreken zelden meer iemand. Die missen dat. Een gesprek kan daarom zó een halfuur duren, ook al hebben ze geen praktische hulp nodig. Sterker nog: eigenlijk is zo'n gesprek vaak de hulp.' Ook bellers hebben er plezier in, weet ze. 'Laatst zei iemand: "Het was net of ik mijn oma aan de lijn had".' Als mensen erg eenzaam overkomen, brengt SDDhelpt hen in contact met een vrijwilligersorganisatie. Daardoor kregen veertig ouderen in Dordrecht bijvoorbeeld een vast 'belmaatje': een jongere die elke week een poosje aan de lijn hangt. En in een andere gemeente werd een tachtigplusser in contact gebracht met een vrouw uit zijn buurt. 'Die gaat nu elke dag even onder zijn balkon staan om een praatje te maken', vertelt Daisy. 'Een superklein iets, maar zó belangrijk. Ook voor de lange termijn. Zij houdt na deze crisis echt niet op om met hem te praten.'

SDDhelpt brengt verbindingen tot stand die de crisis overstijgen. 'En dat geldt hopelijk voor alle samenwerking die de sociale dienst de afgelopen weken gecreëerd en versterkt heeft', zegt Pauline. 'Met vrijwilligersorganisaties, met gemeenten.' De belangen van politieke partijen of instanties lijken opeens minder belangrijk, merkt ze. Het welbevinden van burgers komt duidelijker centraal te staan. 'Door de acute nood onder inwoners, door een virus dat ons allemaal kan raken, is er extra haast hen te helpen, is er meer samenwerking en blijkt ellenlang vergaderen of plannen minder nodig. We proberen dingen sneller uit, leren door te doen. Met SDDhelpt, een schoolvoorbeeld van regionale

samenwerking, zien we dat dit uitstekend werkt. Ik vind dat fantastisch en hoop dat we als overheid iets van dit alles behouden als corona straks geen probleem meer is. Op die manier komen we sterker uit deze crisis. En hebben inwoners nóg meer aan ons.'

Kansen grijpen

'Ik zie SDDhelpt als een stap in de richting van een betere samenleving', vult Tineke van Licht voor Dordt aan. 'Een samenleving van meer betrokkenheid, interesse en verbinding tussen mensen.' Ook zij ziet dat drempels wegvallen tussen organisaties. Samenwerking komt makkelijker van de grond. 'Mensen grijpen in deze crisis meer kansen om naar elkaar om te zien. Leven minder alleen voor zichzelf. Ik weet niet of dat zo blijft als corona straks bestreden is. Maar zelfs als we maar de helft van deze nieuwe houding weten vast te houden, is dat al een mooie verandering.'

'Ik kan verschil maken'

'Zorgverleners doen fantastisch werk in deze crisis. Maar ook buiten de zorg kun je veel doen. Zelf meldde ik me via mijn kerk aan bij Licht voor Dordt, doorliep ik een screening en kon ik aan de slag als vrijwilliger. Nu maak ik geregeld een babbeltje met ouderen, aangedragen door SDDhelpt. Bijvoorbeeld aan de deur bij een dementerende man die normaal naar de dagbesteding gaat. Maar ook telefonisch, met een meneer van 93 die alleen is. En met een mevrouw die steeds neerslachtiger wordt nu ze binnen moet blijven, haar vertrouwde routines kwijt is, afhankelijk is van anderen. Ik peil altijd of men iets nodig heeft. Zo ontdekte ik dat mevrouw geen warme maaltijden maakte. Dat gaf ik door aan Licht voor Dordt, die snel een maaltijdservice regelde. Dit soort kleine dingen – even bellen, langsgaan, een kaartje sturen, omzien naar de ander – kost heel weinig tijd, maar kan een wereld van verschil maken. Zeker voor mensen die zich geïsoleerd en eenzaam voelen. We zijn niet gemaakt om alleen te zijn, dat tast onze gezondheid aan. Licht voor Dordt en de Sociale Dienst Drechtsteden begrijpen dat gelukkig goed.'

- Marleen Suurmond, vrijwilliger via Licht voor Dordt